

Avondmaal Jaap Min Olieverf op board 1978 60 X 80 cm
c/o Pictoright Amsterdam 2025

Witte Donderdag Dienst van Schrift en Tafel

donderdag 17 april 2025, mmv de cantorij olv Gertine Hoefnagel

Voorganger: ds Martin Koster

Lectoren: Lut van Helsen en Arno Roest

Ouderling: Jetse Siebenga, Rein Buwalda

Diakenen: Anneke Dekker, Hans van Kempen

Organist: Herman Lodder

Stilte bij het begin van de muziek gaan we staan

Samenzang, 3x *Licht van de wereld, wie U volgt op uw weg,
die heeft het licht van leven, levenslicht.*

Aanvangswoord

Voorganger	Verwonderd laten wij onze handen vullen
Allen	met wat u ons toebedeelt.
Vg	Zegen de gaven uit Uw hand
Allen	en onze wil om te delen.
Vg	Maak ons bereid om mee te doen
Allen	met uw menslievendheid.

Samenzang Een lied van verstillig Lied 565 *Het hoogste woord daalt uit het licht*

Lezing uit Exodus 12 vs 17-18 en 13:18b-19 instelling van Pesach, het feest van de ongedesemde (niet gerezen) broden en meenemen van het gebeente van Jozef

¹⁷Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht. Generatie na generatie moeten jullie het feest van het Ongedesemde brood vieren, omdat ik jullie die dag, in groepen geordend, uit Egypte heb geleid. ¹⁸Van de avond van de veertiende dag van de eerste maand tot de avond van de eenentwintigste dag van die maand moeten jullie ongedesemd brood eten.

De Israëlieten waren als een geordend leger uit Egypte weggetrokken. Mozes had het gebeente van Jozef meegenomen, omdat Jozef de Israëlieten plechtig had laten zweren dat te zullen doen. 'God zal zich jullie lot aantrekken,' had hij gezegd, 'en dan moeten jullie mijn gebeente van hier met je meenemen.'

Samenzang Psalm 81: 1, 2, 3 Jubel God ter eer

Het harde, ongedesemde, ongerezen brood, en de zachte wijn

Samenzang Lied 391 *Hij ging van stad tot stad*

Collecte onder orgelspel Andante uit Concert in G - Vivaldi

Lezing uit Lucas 22:1-18 door drie stemmen: evangelist, *Jezus*, **allen**

¹Het feest van het Ongedesemde brood, dat Pesach genoemd wordt, was bijna aangebroken.

²De hogepriesters en de schriftgeleerden zochten naar een mogelijkheid om hem uit de weg te ruimen, maar dan heimelijk, bang als ze waren voor de reactie van het volk. ³Toen nam Satan bezit van Judas, bijgenaamd Iskariot, een van de twaalf. ⁴Hij ging naar de hogepriesters en tempelwachters en besprak met hen hoe hij Jezus aan hen zou kunnen uitleveren.

⁵Ze waren opgetogen en spraken af dat ze hem voor zijn diensten zouden betalen. ⁶Judas nam hun aanbod aan en zocht een gunstige gelegenheid om Jezus aan hen uit te leveren, zonder dat het volk het zou merken.

⁷De dag van het Ongedesemde brood waarop het pesachlam

geslacht moest worden, brak aan. ⁸Jezus stuurde Petrus en Johannes op pad met de woorden: '*Ga voor ons het pesachmaal bereiden, zodat we het kunnen eten.*'

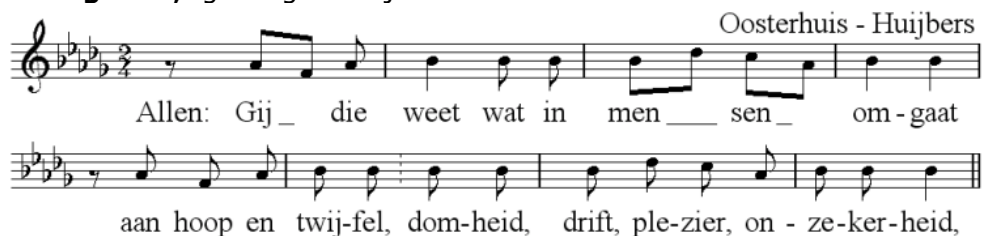
⁹Ze vroegen hem: '**Waar wilt u dat we het bereiden?**'

¹⁰Hij antwoordde: '*Let op, wanneer jullie de stad in gegaan zijn, zal jullie een man tegemoet komen die een kruik water draagt. Volg hem naar het huis waar hij binnegaat, ¹¹en zeg tegen de heer van dat huis: "De meester vraagt u: 'Waar is het gastenvertrek waar ik met mijn leerlingen het pesachmaal kan eten?"*'"¹²Hij zal jullie een grote bovenzaal wijzen die al is ingericht; maak het daar klaar.'

¹³Ze gingen op weg, en alles gebeurde zoals hij gezegd had, en ze bereidden het pesachmaal.

Tafelgebed, gezongen 'Gij die weet'

Oosterhuis - Huijbers

Allen: Gij _ die weet wat in men _ sen _ om - gaat
aan hoop en twij-fel, dom-heid, drift, ple-zier, on - ze-ker-heid,

Voorganger:

Gij die ons denken peilt, en ieder woord naar waarheid schat,
en wat onzegbaar is onmiddellijk verstaat.

Cantorij:

Gij toetst ons hart en Gij zijt groter dan ons hart;
op elk van ons houdt Gij uw oog gericht;
en niemand, of hij heeft een naam bij U.

V.:

en niemand valt, of hij valt in uw handen,
en niemand leeft, of hij leeft naar u toe.

Allen: Maar nooit heeft ie-mand U ge - zien. In dit heel - al
 zijt Gij on - hoor - baar. En diep in de aar - de
 klinkt uw stem niet; en ook uit de hoog-te niet,

V:
 en niemand die de dood is ingegaan,
 keerde ooit teug, om ons van U te groeten.

Allen: Aan U zijn wij ge - hecht, naar U ge - noemd.
 Gij al-leen weét, wat dat be - te-kent. Wij niet.
 Wij gaan de we reld door met dich-te o-gen.

C:
 Maar soms herinneren wij ons een naam,
 een oud verhaal dat ons is doorverteld,
 over een mens die vol was van Uw kracht,
 Jezus van Nazareth, een jodenman;

Allen: in Hem zou uw ge - na-de zijn ver - sche - nen,
 uw mild-heid en uw trouw; in Hem zou, voor - goed,
 aan het licht ge-ko-men zijn hoe Gij be - staat:
 weer-loos en zel-ve-loos, die - naar van men-sen.

V:

Hij was zoals wij zouden willen zijn:
een mens van God, een vriend, een licht, een herder
die niet te eigen bate heeft geleefd
en niet vergeefs, onvruchtbaar is gestorven.

C:

Die in de laatste nacht dat Hij nog leefde
het brood gebroken heeft en uitgedeeld,
en heeft gezegd: "neemt, eet , dit is mijn lichaam,
zo zult gij doen tot mijn gedachtenis".

Allen: Toen nam hij ook de be - ker , en hij zei :

Dit is het nieuw ver - bond, dit is mijn bloed,

dat wordt ver - go - ten tot ver - ge - ving van uw zon - den.

Als je uit de - ze be - ker drinkt, denk dan aan mij.

V:

Tot zijn gedachtenis nemen wij daarom
dit brood en breken het voor elkaar;

Cantorij:

om goed te weten wat ons te wachten staat,
als wij leven Hem achterna.

V:

Hij was zoals wij zouden willen zijn:
een mens van God, een vriend, een licht, een herder
die niet te eigen bate heeft geleefd,
en niet vergeefs, onvruchtbaar is gestorven.

C:

Die in de laatste nacht dat Hij nog leefde
het brood gebroken heeft en uitgedeeld,
en heeft gezegd: "neemt, eet , dit is mijn lichaam,
zo zult gij doen tot mijn gedachtenis".

Allen: Toen nam hij ook de be - ker _ , en hij _ zei _ :

Dit is het nieuw ver - bond, dit is mijn bloed,

dat wordt ver - go - ten tot ver - ge - ving van uw zon - den.

Als je uit de - ze be - ker drinkt, denk dan aan mij.

V:

Tot zijn gedachtenis nemen wij daarom
dit brood en breken het voor elkaar;

C:

om goed te weten wat ons te wachten staat,
als wij leven Hem achterna.

Allen: Als _ Gij hem hebt ge - red _ van de dood _ ,

God, als hij, dood en be - gra _ ven toch _ leeft bij U,

red dan ook ons en houd ons _ in _ le - ven,

haal ook _ ons door de dood _ heen _ , nu;

en maak ons nieuw, want waar _ om hij _ wel _ ,

en waar - om wij niet - wij zijn toch ook _ men - sen.

Voorganger: ¹⁴Toen het zover was, ging hij samen met de apostelen aanliggen voor de maaltijd. ¹⁵Hij zei tegen hen: 'Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van mijn lijden aanbreekt. ¹⁶Want ik zeg jullie: ik zal geen pesachmaal meer eten voordat het zijn vervulling heeft gevonden in het koninkrijk van God.' ¹⁷Hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en zei: 'Neem deze

beker en geef hem aan elkaar door. ¹⁸Want ik zeg jullie: vanaf nu zal ik niet meer drinken van de vrucht van de wijnstok tot het koninkrijk van God gekomen is.'

En hij nam een brood, sprak het dankgebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Dit is mijn lichaam dat voor jullie gegeven wordt. Doe dit, telkens opnieuw, om mij te gedenken.'

Onze Vader

Zingen samen met de cantorij: Dein Will' gescheh'

Soprano

Dein Will' ge-sch eh', Herr Gott, zu-gleich auf Er-den wie im

5 S.

Him-mel-reich; gib uns Ge - duld in Lei-dens-zeit, Ge-hor-sam sein in Lieb und Leid, wehr'

10 S.

und steur' al - lem Fleisch und Blut, das wi - der dei-nen Wil - len tut.

We maken een kring en geven elkaar de Vredegroet

Delen van brood en wijn

Als ieder het brood heeft ontvangen nemen we het tot ons.

Vervolgens ontvangen we de wijn en nemen die tot ons als ieder heeft ontvangen.

We zingen tijdens het delen: 'Brood - hier gedeeld' en 'Beker- gereikt vanuit vreugde'

Steadily

Tekst en muziek: John L. Bell / © 1988 WGRG, Glasgow / Nederlandse tekst: Alfred C. Bronswijk

Brood - hier ge - deeld om het le - - ven
Be - ker - ge - reikt van - uit vreug - - de,

voed-sel om ver - der te gaan, _____ te - ken van
wijn in - ge - kleurd door de pijn, _____ te - ken dat

lief - de, ge - ge - ven in ons be - staan, om in Gods
het Hem ver - heug - de kwets - baar te zijn om in Gods

naam _____ de weg van Je - zus te gaan. _____
naam _____ de weg ten le - ven te gaan. _____

We gaan weer naar onze zitplaatsen

De Tafel wordt leeggemaakt in stilte

Samenzang Lied 378 *Sterk, Heer, de handen tot uw dienst*

Slotlezing Lucas 22:21-53 Drie stemmen: evangelist, Jezus, **allen**

²¹Maar weet wel dat degene die mij zal uitleveren samen met mij aan deze tafel aanligt. ²²Want de Mensenzoon moet heengaan zoals het voor hem bepaald is, maar wee de mens die hem zal uitleveren.' ²³Ze vroegen zich onder elkaar af wie van hen zoiets zou kunnen doen.

²⁴Toen ontstond er onder hen onenigheid over de vraag wie van hen de belangrijkste was. ²⁵Jezus zei tegen hen: 'Vorsten oefenen heerschappij uit over de aan hen onderworpen volken, en wie macht heeft laat zich weldoener noemen. ²⁶Laat dat bij jullie niet zo zijn! De belangrijkste van jullie moet de minste worden en de leider de dienaar. ²⁷Want wie is belangrijker, degene die aanligt om te eten of degene die bedient? Is het niet degene die aanligt? Maar ik ben in jullie midden als iemand die dient.

²⁸Jullie zijn in al mijn beproevingen steeds bij mij gebleven. ²⁹Ik bestem jullie voor het koningschap zoals mijn Vader mij voor het koningschap bestemd heeft: ³⁰jullie zullen in mijn koninkrijk eten en drinken aan mijn tafel, en zetelen op een troon om recht te spreken over de twaalf stammen van Israël.

³¹Simon, Simon, weet dat Satan jullie voor zich heeft opgeëist om jullie als graan te mogen zeven.

³²Maar ik heb voor je gebeden opdat je geloof niet zou bezwijken. En als jij eenmaal tot inkeer bent gekomen, moet jij je zusters en broeders sterken.'

³³Simon antwoordde: '**Heer, ik ben zelfs bereid om met u de gevangenis in te gaan en te sterven.**' ³⁴Maar Jezus zei: 'Ik zeg je, Petrus, deze nacht zal de haan niet kraaien voordat je drie-maal geloofchend hebt dat je mij kent.'

Cantorij:

Uit de Mattheus Passion

Ich will hier bei dir stehen,
verachte mich doch nicht;
von dir will ich nicht gehen,
wenn dir dein Herze bricht;
wenn dein Haupt wird erblassen
im letzten Todesstoß,
alsdann will ich dich fassen
in meinen Arm und Schoß.

³⁵Daarna zei hij tegen hen: 'Toen ik jullie uitzond zonder geldbuidel, reistas en sandalen, kwamen jullie toen iets tekort?' '**Nee, helemaal niets.**'

³⁶*Maar wie nu een geldbuidel heeft, moet die meenemen, evenals zijn reistas, en wie er geen heeft moet zijn mantel verkopen en zich een zwaard aanschaffen. ³⁷Want ik zeg jullie: wat geschreven staat, moet in mij tot vervulling komen, namelijk: "Hij werd gerekend tot de wettelozen." Inderdaad, nu wordt voltrokken wat over mij gezegd is.'*

³⁸Ze zeiden: '**Kijk Heer, hier zijn twee zwaarden.**' Maar hij zei tegen hen: '*Genoeg hierover!*'

³⁹Hij vertrok en ging volgens zijn gewoonte naar de Olijfberg. De leerlingen volgden hem. ⁴⁰Toen hij daar was aangekomen, zei hij tegen hen: '*Bid dat jullie niet in beproeving komen.*' We zingen:

Zingen Lied 571 In stille nacht
Vers 1 en 3: cantorij
Vers 2, 4, 5: allen

⁴¹En hij liep bij hen weg, tot ongeveer een steenworp ver, en knielde daarna neer om te bidden. Hij bad: ⁴²*Vader, als u het wilt, neem dan deze beker van van mij weg. Maar laat niet wat ik wil, maar wat u wilt gebeuren.'*

⁴³Uit de hemel verscheen hem een engel om hem kracht te geven. ⁴⁴Hij werd overvallen door doodsangst, maar bleef bidden; zijn zweet viel in grote druppels als bloed op de grond. ⁴⁵Toen hij na zijn gebed opstond en terugliep naar de leerlingen, zag

hij dat ze van verdriet in slaap waren gevallen, ⁴⁶en hij zei tegen hen: '*Waarom slapen jullie? Sta op en bid dat jullie niet in beproeving komen.*'

⁴⁷Terwijl hij nog sprak, kwam er opeens een horde mensen aan. Voorop liep de man die Judas heette, een van de twaalf; hij ging naar Jezus toe om hem te kussen. ⁴⁸Maar Jezus zei tegen hem: '*Judas, lever je de Mensenzoon uit met een kus?*'

⁴⁹Toen degenen die bij hem stonden zagen wat er ging gebeuren, vroegen ze: '**Heer, zullen we er met het zwaard op los slaan?**'

⁵⁰En een van hen sloeg in op de dienaar van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af.

⁵¹Maar Jezus zei: '*Houd daarmee op. Zo is het genoeg!*' Hij raakte het oor aan en genas de man.

⁵²Tegen de hogepriesters en tempelwachters en de oudsten van het volk die op hem afgekomen waren, zei hij: '*Als tegen een misdadiger bent u uitgetrokken met zwaarden en knuppels? ⁵³Dagelijks was ik bij u in de tempel, en toen hebt u geen vinger naar me uitgestoken, maar dit is uw uur, het uur van de macht van de duisternis.'*

We verlaten in stilte de kerk